

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (165.)
w dniu 23 września 2015 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw oraz ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (druk senacki nr 1073, druki sejmowe nr 3836 i 3885).

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 02)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Jerzy Chróścikowski)

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dzień dobry państwu.

Pozwolicie, że otworzę posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Jest to nasze kolejne posiedzenie – mam nadzieję, że już wiele ich nie będzie – to jest sto sześćdziesiąte piąte.

Mamy do rozpatrzenia jeden punkt porządku: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw oraz ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – druk senacki nr 1073, druki sejmowe nr 3836 i 3885.

Pragnę przywitać na naszym posiedzeniu pana ministra rolnictwa, sekretarza stanu Kazimierza Plocke z całym zespołem oraz dyrektora Departamentu Rynków Rolnych, panią Bogumiłę Kasperowicz. Wszystkich nie będę wymieniał, bo jest was bardzo wielu. Witam wszystkich. Jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, którą reprezentuje zastępca dyrektora Departamentu Działań Społecznych i Środowiskowych, pan Paweł Żuk, którego witam.

Jest ktoś z Agencji Rynku Rolnego? Nie ma. Na razie jest tylko zgłoszenie.

Witam związki, organizacje rolnicze, izby, wszystkich, którzy zechcieli przyjąć zaproszenie i są dzisiaj na naszym posiedzeniu.

I żeby nie przedłużać... Bo mamy taki problem techniczny, że nam porwą legislatora na posiedzenie drugiej komisji.

W związku z tym, Panie Ministrze, proszę o krótkie wprowadzenie do ustawy. Potem Biuro Legislacyjne i przejdziemy do dyskusji.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Wysoka Komisjo!

Otóż przepisy, które wprowadzamy ustawą przyjętą przez Sejm, a dotyczącą grup producentów rolnych, koncentrują się na czterech płaszczyznach.

Po pierwsze, zmiana formuły. Chodzi o nazewnictwo. Plan działania zastąpiony będzie planem biznesowym. Po drugie, kwestia dotycząca kompetencji w zakresie uznawania grup. Przenosimy tę kompetencję z urzędów marszałkowskich do Agencji Rynku Rolnego. Po trzecie, kwestia dotycząca głosowań na poziomie grupy. Każdy z członków grupy będzie miał możliwość posiadania do 20% głosów. I wreszcie ostaną uwaga, która dotyczy spraw chyba najważniejszych. Mianowicie 80% wartości produkcji wytwarzanej przez członka grupy należy sprzedać samej grupie.

Te propozycje wynikają też z unijnych audytów, z kontroli, które były prowadzone przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Stąd też te zmiany są konieczne i oczekiwane, a równocześnie są integralną częścią zmian w ustawie o Agencji Rynku Rolnego, którą przyjęliśmy kilka tygodni temu. Przyjęcie tych przepisów oznacza, że będziemy mieli pakiet, który będzie jednoznacznie pokazywał, gdzie są kompetencje i jakie są zasady działania grup producentów owoców i warzyw oraz w ogóle innych grup producentów rolnych. A mamy ich wszystkich na poziomie kraju ponad tysiąc trzysta.

I to jest to, co dzisiaj mamy do dyskusji. Tak więc to tyle. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Proszę pana mecenaso o krótką informację na temat uwag.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Dziękuję bardzo.

Szymon Giderewicz, legislator.

Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Chciałbym przedstawić uwagi szczegółowe do rozpatrywanej dziś ustawy, zgłoszone przez pana Michała Gila, głównego legislatora w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Senatu. Tych uwag jest dziesięć. One mają różny ciężar gatunkowy – od uwag o charakterze technicznolegislacyjnym, po uwagi dotyczące konstytucyjności trybu przyjęcia niektórych poprawek w Sejmie.

I tak, uwaga pierwsza to jest uwaga o charakterze technicznolegislacyjnym. Użycie w art. 3 ust. 1 pkt 6 oraz art. 3a pkt 6 ustawy o grupie producentów rolnych wyrazów

„produkuje oraz” uważamy za zbędne. Odnoszą się one do produktów wyprodukowanych już przez członka grupy. Tak że jest to uwaga o charakterze redakcyjnolegisacyjnym.

Uwaga druga ma już większy ciężar gatunkowy. Zgodnie z nowelizacją ustawa nakazuje zawrzeć w akcie założycielskim grupy producentów sankcje wobec członka grupy, który nie spełnia warunków określonych w art. 2 i w art. 3 ustawy albo w art. 2 i w art. 3a. Według naszej opinii celowe jest ograniczenie odpowiedzialności członka grupy tylko do tych przypadków, gdy naruszenie obowiązków spowodowały przyczyny dotyczące tego członka. I tak, jeżeli chodzi o warunki zawarte w art. 2, to w zasadzie ten przepis nie zawiera żadnych warunków odnoszących się do członka grupy, a jedynie cele, które mają być realizowane przez utworzoną grupę producentów rolnych. Tak więc trudno za niezrealizowanie tych celów wprowadzać sankcje dla poszczególnego członka grupy. A art. 3 i art. 3a co do zasady określają warunki prowadzenia działalności gospodarczej przez grupy producentów, więc nie są to warunki odnoszące się wprost do członków grupy. Na szczególną uwagę zasługuje określony w art. 3 i w art. 3a obowiązek zawarcia w akcie założycielskim sankcji za niespełnienie warunku sprowadzającego się do zakazu dysponowania więcej niż 20% głosów w organie właścicielskim grupy. Naruszenie tej normy może wynikać z woli członka grupy, gdy dochodzi do różnych przekształceń własnościowych, ale też może być niezależne od niego. Na przykład w wyniku odejścia z grupy jednego członka następuje procentowy przyrost siły głosów pozostałych członków grupy. W tym przypadku również trudno wprowadzać sankcje bezpośrednio dla danego członka grupy. Propozycja poprawki zmierza do ograniczenia katalogu sankcjonowanych warunków.

Kolejne uwagi, trzecia i czwarta, to uwagi o charakterze technicznolegislacyjnym.

Uwaga trzecia uwzględnia, że zgodnie z nowym brzmieniem przepisów dyrektor oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego wydaje nie jedną decyzję o stwierdzeniu spełnienia przez grupę producentów wymaganych warunków, a dwie odrębne decyzje, czyli decyzję o uznaniu grupy i decyzję o zatwierdzeniu zmiany planu biznesowego.

Także uwaga czwarta, jak już wspomniałem, zawiera propozycję poprawek o charakterze technicznolegislacyjnym, które doprecyzowują przepisy ustawy. Są to dwie alternatywne propozycje. Pierwsza uwzględnia konsekwentnie terminologię ustawy. Druga, alternatywna, łączy w jeden przepis art. 8 ust. 3 i 4, jako że one są tożsame w brzmieniu z wyjątkiem wprowadzenia do wyliczenia.

Uwaga piąta dotyczy art. 8 ust. 5 ustawy o grupach producentów rolnych. Przepis ten określa termin na złożenie wniosku o zatwierdzenie zmiany planu biznesowego grupy producentów. Jest on oznaczony jako „do 3 miesięcy przed zakończeniem danego roku działalności grupy, którego dotyczy zmiana”. Interpretacja tego przepisu skłania do wniosku, że nie określa on terminu na złożenie wniosku o zatwierdzenie zmiany planu biznesowego dokonanej w ostatnich trzech miesiącach działalności grupy. Aby to umożliwić, proponujemy stosowną poprawkę. Polega ona na oznaczeniu tego terminu jako „miesiąc po zakończeniu roku działalności grupy, którego dotyczy zmiana”.

Uwaga szósta. Propozycja poprawki zmierza do tego, aby informacja o numerze grupy w Krajowym Rejestrze Sądowym znalazła się wprost w treści wniosku, a nie żeby ten numer stanowił odrębny załącznik. To ujednotwica przepisy i w tym zakresie czyni je racjonalnymi. Trudno, aby sam numer wniosku stanowił odrębny załącznik.

Uwaga siódma jest to propozycja poprawki o charakterze technicznolegislacyjnym. Rozpatrywana ustawa w zmianie do art. 9 posługuje się nowelizacją dorozumianą, nie uwzględnia także dotychczasowej kolejności paragrafów. Tak że tutaj proponujemy zmianę technicznolegislacyjną, która zmierzałaby do prawidłowego wprowadzenia zmian do ustawy.

Uwaga ósma również zawiera propozycję poprawki o charakterze technicznolegislacyjnym. Art. 16 ust. 4 nie wprowadza koniecznej konsekwencji dodania art. 16 ust. 1a, powtarza normę już istniejącą w przepisie.

Uwaga dziewiąta również jest poparta propozycją poprawki, która koryguje błędne odesłanie i wprowadza nowy przepis upoważniający. Przy obecnym brzmieniu przepisów powstaje wątpliwość, na czym powinno polegać odpowiednie odesłanie do stosowania przepisu upoważniającego do wydania rozporządzenia. Rozporządzenie to ma określić wzór imiennego upoważnienia do wykonania czynności kontrolnych. Adresatem tego przepisu jest minister, a nie członek grupy producentów rolnych czy też grupa producentów rolnych. Stąd takie odesłanie należy uznać za błędne. My proponujemy wprowadzenie odrębnego przepisu upoważniającego do wydania rozporządzenia.

I ostatnia uwaga, która nie dotyczy merytorycznej wartości przepisu. Sprowadza się ona do zakwestionowania trybu przyjęcia zmian przez Sejm do rozpatrywanej dziś ustawy. Dotyczy to nowelizacji art. 45 ust. 4 oraz art. 51 ust. 5a ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich, które zostały dokonane poprawkami wniesionymi w Sejmie pomiędzy pierwszym i drugim czytaniem projektu ustawy. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego podstawowe treści, które mają się ostatecznie znaleźć w ustawie, powinny przebyć pełną drogę trzech czytań w Sejmie, a więc muszą być objęte już materią projektu przekazanego do Sejmu. Przepisy projektu w wersji przekazanej do Sejmu, w wersji rządowej, dotyczyły jedynie uregulowania zasad tworzenia i uznawania grup producentów oraz związku grup producentów. Tymczasem dodany poprawką w Sejmie art. 45 ust. 4 rozszerza zakres uposażenia do wydania rozporządzenia o możliwości określenia wysokości zmniejszeń kwoty pomocy technicznej, udzielanej na podstawie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich, która co do zasady nie jest przeznaczona dla grup producentów. Tak samo nowelizacja art. 51 ust. 5a tej ustawy określa przesłanki wpisania na listę doradców rolniczych lub doradców rolnośrodowiskowych. Należy stwierdzić, że te przepisy nie tylko stanowią odrębną całość, inną od tego projektu, który został przekazany do Sejmu, ale też nie są z nim powiązane czy też nie są rozwinięciem zamysłów projektodawcy. Stąd w naszej opinii już na etapie rozpatrywania ustawy przez Sejm wykroczone poza materię dopuszczalnych poprawek. Te zapisy mogą być uznane za niekonstytucyjne. Dlatego proponujemy ich wykreślenie. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Mam krótkie pytanie do pana ministra: czy ministerstwo chciałoby się odnieść?

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Kazimierz Plocke:**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Oczywiście chcielibyśmy się odnieść. Konkluzja jest taka: po przeanalizowaniu zgłoszonych przez Biuro Legislacyjne poprawek rząd nie popiera dokonania zmian w tekście ustawy i wprowadzenia poprawek zgłoszonych przez Biuro Legislacyjne. Brzmienie przyjętego przez Sejm tekstu ustawy uznaje za czytelne. Nie daje ono żadnych wątpliwości co do stosowania tych regulacji prawnych w przyszłości. Przepisy ustawowe gwarantują wykonanie naszych zobowiązań wynikających z kontroli unijnych. Zgłoszone poprawki w żaden sposób nie wpływają na merytoryczną treść przepisów ustawy. Tym samym nieuwzględnienie poprawek nie wpłynie na prawidłowe wykonanie zaleceń zgłoszonych przez Europejski Trybunał Obrachunkowy i po krajowych kontrolach. Poprawki te nie będą miały wpływu na prawidłowe wykonanie tychże przepisów. Stąd też dla tych wszystkich dziesięciu poprawek wydajemy negatywną rekomendację. Uważamy, że proponowane przepisy były szeroko konsultowane ze związkami branżowymi, ze związkami zawodowymi, z samorządem rolniczym. Szerokie konsultacje zostały przeprowadzone ze stu pięćdziesięcioma podmiotami, które wyraziły swoje pozytywne stanowisko co do tych rozwiązań. Uzyskaliśmy także dodatkowo pozytywną rekomendację Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Tak więc uważamy, że przepisy, które zostały wprowadzone do ustawy, są wystarczająco satysfakcjonujące i nie ma konieczności dokonywania zmian.

Jeżeli chodzi o szczegóły, to pani dyrektor Kasperowicz jest do dyspozycji. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję. Wystarczy nam wyjaśnienie pana ministra.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z panów senatorów, ewentualnie z gości chciałby zabrać głos? Nie.

Czy są wnioski legislacyjne?

Proszę, pan senator Wojciechowski.

Senator Grzegorz Wojciechowski:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Chciałbym złożyć wnioski legislacyjne zgodne z tym, co powiedział legislator...

(Przewodniczący Jerzy Chróścikowski: Proszę przysunąć sobie mikrofon.)

Przysunę sobie mikrofon. O, teraz lepiej.

Z tym, że jeżeli chodzi o pkt 1, 2, 3, to zgodnie z uwagami legislatora, a jeżeli chodzi o pkt 4, to w drugiej wersji, bo tam są dwie, i bez poprawki dziesiątej, czyli również piąta, szósta, siódma, ósma i dziewiąta.

(Przewodniczący Jerzy Chróścikowski: Czyli dziewięć poprawek.)

Ponieważ dziesiąta wykracza poza nasze kompetencje. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Jeszcze pan senator Niewiarowski ma wniosek.

Senator Ireneusz Niewiarowski:

Dziękuję.

Zgłaszam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Mamy dwa wnioski.

Czy są jeszcze jakieś głosy? Nie ma. Goście też nic nie zgłaszają.

W związku z tym, Panie Ministrze, ja mam tylko jedno pytanie, zanim przejdziemy do głosowania, bo w tej chwili stawiane są takie dość ostre, że tak powiem, wnioski, że grupy producenckie owoców i warzyw będą okrojone co do możliwości działania. Czy one rzeczywiście będą funkcjonować tak jak dotychczas? Chodzi o te grupy producentów owoców, które miały możliwość specjalnego działania. A jak to jest w obecnym prawodawstwie? Szczególnie ekolodzy podnoszą ten problem.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Kazimierz Plocke:**

Panie Przewodniczący, proponowane przepisy będą obowiązywać wszystkie grupy...

(Przewodniczący Jerzy Chróścikowski: Aha.)

...które są już zarejestrowane w Polsce. Będą dwa podstawowe kryteria, czyli sprzedaż 80% produkcji w grupie i każdy z członków grupy będzie miał do 20% udziału w głosowaniu. Chodzi też o to, co zalecił Europejski Trybunał Obrachunkowy, żeby mieć większy udział we władzy. I to oczywiście w sposób znakomity powinno też przyczynić się do lepszej jakości pracy grup, a także zapewnić podejmowanie decyzji w sposób demokratyczny. Dotychczasowe doświadczenia nie są w tym względzie satysfakcjonujące, co chciałbym wyraźnie podkreślić. Stąd też mieliśmy z tymi grupami producentów owoców i warzyw bardzo duże problemy, które dalej są rozstrzygane na poziomie europejskim w związku z przyjętym do realizacji programem naprawczym. Ma się on zakończyć do końca grudnia tego roku. Proponowane przepisy mają charakter porządkujący. Mamy przekonanie, że tego typu zdarzenia, które miały miejsce w przeszłości, nie będą miały miejsca w przyszłości. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Jeszcze jedno pytanie. Dostałem pismo od wielu organizacji, szczególnie ekologicznych, w związku z programem rolnośrodowiskowym, o zmianę decyzji komitetu monitorującego. Skoro pan minister jest, to wykorzystam ten moment. Czy rzeczywiście te środki... Chyba tam jest około 170 milionów zł, które mają pójść na tak zwany program dotyczący ONW, z przeniesienia... Mam pismo z Ministerstwa Środowiska, które pisze do nas, również informując ministra, że może zmienić decyzję, ale pod warunkiem lepszego uzasadnienia, gdyż środki, skierowane w tym momencie... Ministerstwo Środowiska odpisuje, że zmiana decyzji będzie możliwa w przypadku, kiedy będzie lepsze uzasadnienie tego, dotyczące właśnie wyjaśnień. Samo Ministerstwo Środowiska informuje nas, że zmiana decyzji nie jest możliwa. W związku z tym, czy prowadzi się jakieś dalsze działania, żeby te środki finansowe, które są z programów rolnośrodowiskowego... Jak pamiętamy, była dość znacząca krytyka, że one są ograniczone. A w tej chwili nie zostały one wydane i są przenoszone. Co w tej sprawie?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke:

Panie Przewodniczący, to, co pan powiedział, nie ma nic wspólnego z ustawą...

(Przewodniczący Jerzy Chróścikowski: Ja wiem. Chodzi o dodatkowe wyjaśnienie, przy okazji.)

Ale sprawa ta jest ważna, ponieważ rzeczywiście mamy dodatkowe środki finansowe z PROW 2007–2013. Nasza propozycja, ministerstwa rolnictwa, jest taka, żeby te środki przeznaczyć na działania rolnośrodowiskowe, na ONW. A minister środowiska zgłaszał, żeby pozostawić te środki na działania rolnośrodowiskowe.

Jutro jest posiedzenie Komitetu Rady Ministrów. Będziemy podejmować decyzję w tej sprawie. Minister rolnictwa uznaje za zasadne przeznaczenie tych środków na ONW i taką też rekomendację będziemy stawiać na posiedzeniu Komitetu Rady Ministrów. Dodatkowo informuję, że jeszcze dzisiaj, w drugiej części dnia, odbędzie się spotkanie z ministrem środowiska. Będziemy chcieli przygotować rekomendację wspólną na jutrzejsze posiedzenie komitetu. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Czy w przypadku, gdyby te środki nie poszły, znaczyłoby to, że państwo ich nie wykorzystało? Czy te środki, jak napisał w stanowisku pan minister, wróćą po części na programy rolnośrodowiskowe? Czy to rzeczywiście jest realne?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke:

Panie Przewodniczący, w przypadku niepodjęcia decyzji, nieprzesunięcia tych środków, oczywiście one nie zostaną wykorzystane i mogą wrócić do budżetu. Dziękuję.

(Przewodniczący Jerzy Chróścikowski: Czyli wróciłby do Unii Europejskiej, jak rozumiem?)

Wtedy tak.

Dziękuję.

Pan minister wyjaśnił wątpliwości. Ktoś tam może tego odsłuchać, bo nagrań z posiedzeń naszej komisji odsłuchują różne zainteresowane środowiska. Tak więc mają odpowiedź na bieżąco.

W związku z tym, że nie ma więcej pytań i nie ma więcej uwag, przechodzimy do głosowania.

Są dwa wnioski. Jeden wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek i drugi z poprawkami – dziewięć poprawek, a przy czwartej poprawce wersja druga. Tak?

(Głos z sali: Wersja druga.)

Wersja druga.

W związku z tym najpierw zarządzam przegłosowanie wniosku o przyjęcie ustawy bez poprawek, zgodnie z naszym regulaminem.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (3)

Dziękuję.

Kto jest przeciw? (2)

Nie ma głosów wstrzymujących.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

My chcieliśmy wprowadzić poprawki...

A więc przeszedł wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek

Sprawozdawcą, rozumiem, byłby pan senator Niewiarowski?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Musi, jak nie ma chętnych, to musi.

Pan senator Niewiarowski będzie sprawozdawcą.

Kolega zgłasza wniosek mniejszości?

(Senator Grzegorz Wojciechowski: Tak.)

Pan senator Wojciechowski zgłosił wniosek mniejszości.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Panie Ministrze, to nie znaczy, że jesteśmy przeciw tej ustawie, tylko że są poprawki. Dlatego jest wniosek mniejszości.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke: Źle zrozumiałem wypowiedź pana przewodniczącego. Dziękuję.)

W związku z tym, że przegłosowaliśmy... Czy teraz całość?

(Głosy z sali: Nie, już jest przegłosowany wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.)

Całość była już przegłosowana.

W związku z tym, że wyczerpaliśmy porządek obrad, zamykam dzisiejsze posiedzenie, dziękując wszystkim obecnym.

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii